

SKAITMENINĖ KOMPETENCIJA

APIBRĖŽTIS

Skaitmeninė kompetencija – tai gebėjimas naudotis skaitmeninėmis technologijomis užduotims atlikti, mokytis, problemoms spręsti, dirbti, bendrauti ir bendradarbiauti, valdyti informaciją, efektyviai, tinkamai, saugiai, kritiškai, savarankiškai ir etiškai kurti ir dalytis skaitmeniniu turiniu.

SANDAI

Skaitmeninis turinys – apima įvairių formų ir formatų skaitmeninio turinio kūrimą bei darbą su juo: skaitmeninio turinio paiešką, filtravimą (atranką), analizę ir kritinį vertinimą, valdymą, pertvarkymą, integravimą ir apdorojimo automatizavimą; skaitmeninio turinio autorių teises bei licencijų naudojimo ir galiojimo tvarką.

Skaitmeninis komunikavimas – apima bendravimą ir bendradarbiavimą naudojantis skaitmeninėmis technologijomis, atsakingą socialinę ir pilietinę veiklą skaitmeninėje erdvėje, laikantis visuotinai pripažinto kompiuterių tinklo etiketo (*Netiquette*), skaitmeninės tapatybės valdymą, savo ir kitų reputacijos saugojimą internete, informacijos pateiktos skaitmeninėmis priemonėmis kompiuterių tinklui valdymą.

Skaitmeninė sauga – apima saugų naudojamąsi skaitmeninėmis technologijomis, asmens duomenų bei privatumo saugą skaitmeninėje erdvėje, tinkamą skaitmeninių technologijų naudojimą siekiant saugoti aplinką, skaitmeninių prietaisų bei informacinių sistemų saugą

Problemų sprendimas – aprėpia kūrybišką skaitmeninių technologijų naudojimą problemoms spręsti; kompiuterinių (informacinių) sistemų techninių ir technologinių problemų sprendimą, kritišką galimų problemos sprendimų įvertinimą ir skaitmeninių technologijų pasirinkimą, taip pat skaitmeninės kompetencijos įsivertinimą ir jos spragų identifikavimą.

SKAITMENINĖS KOMPETENCIJOS RAIDOS APRAŠAS

Sandai	Sandų raiška	Sandų raiška koncentruose						
		Priešmokyklinis ugdymas	1–2 klasės	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 klasės	11–12 klasės
I. Skaitmeninis turinys	1.1. Skaitmeninio turinio kūrimas	Mokytojo padedamas kuria paprasčiausią skaitmeninį turinį.	Mokytojo padedamas pasirenka paprasto formato, nesudėtingo skaitmeninio turinio kūrimo ir redagavimo būdus; kuria paprastą skaitmeninį turinį.	Savarankiškai pasirenka paprasto formato, nesudėtingo skaitmeninio turinio kūrimo ir redagavimo būdus; kuria paprastą skaitmeninį turinį.	Savarankiškai atlikdamas paprastas užduotis nurodo būdus, kaip kurti ir redaguoti aiškaus, įprasto formato turinį; kuria aiškiai apibrėžtą ir paprastą skaitmeninį turinį.	Savarankiškai atlikdamas paprastas užduotis, nurodo kaip kurti ir redaguoti įvairaus formato turinį; kuria skaitmeninį turinį.	Atsižvelgdamas į nurodymus ir savo poreikius, taip pat esant sudėtingoms situacijoms, keičia skaitmeninį turinį naudodamas tinkamiausius formatus; kuria atliepiančių tikslų skaitmeninį turinį.	Sprendžia apibrėžtas kompleksines užduotis, susijusias su įvairaus formato skaitmeninio turinio kūrimu ir publikavimu.
	1.2. Skaitmeninio turinio paieška, filtravimas, analizė ir vertinimas, valdymas.	Mokytojo padedamas naudojasi mokomąja programa, mokyklos skaitmenine aplinka ar internetu ir ieško nagrinėjamų objektų, palygina juos ir vertina pagal mokytojo nurodytus požymius, randa anksčiau kurtą ar naudotą skaitmeninį turinį.	Mokytojo padedamas : nustato savo poreikius; randa skaitmeninį turinį naudodamasis paprastą paiešką; pasiekia šį turinį, supranta ar rastas skaitmeninis turinys yra patikimas; nustato, kaip tvarkyti skaitmeninį turinį nesudėtingoje struktūruotoje aplinkoje.	Mokytojo padedamas nustato savo poreikius; randa skaitmeninį turinį naudodamasis paprastą paiešką nusistato paieškos strategijas. Savarankiškai arba mokytojo padedamas, pasiekia skaitmeninį turinį supranta ar jis yra patikimas ir nustato, kaip tvarkyti skaitmeninį turinį nesudėtingoje struktūruotoje aplinkoje.	Savarankiškai ir mokytojo padedamas sprendžia paprastas užduotis, paaiškina savo poreikius, atlieka konkrečias ir įprastas paieškas; paaiškina, kaip rasti reikiamą skaitmeninį turinį ir kokią strategiją naudojo paieškai. Supranta ar skaitmeninis turinys yra patikimas. Pasirenka paprastus būdus skaitmeniniam turiniui atrinkti, saugoti ir tvarkyti nesudėtingoje struktūruotoje aplinkoje.	Savarankiškai ir mokytojo padedamas sprendžia paprastas užduotis, paaiškina savo poreikius, atlieka konkrečias ir įprastas paieškas; paaiškina, kaip rasti reikiamą skaitmeninį turinį ir kokią strategiją naudojo paieškai. Analizuoja, palygina ir įvertina naudojamų ir tiksliai apibrėžtų skaitmeninio turinio šaltinių patikimumą. Savarankiškai, atsižvelgdamas į poreikius, pasirenka paprastus būdus skaitmeniniam turiniui atrinkti, saugoti ir tvarkyti nesudėtingoje struktūruotoje aplinkoje.	Sudarant sudėtingesnę situacijose savarankiškai įvertina poreikius; pritaiko savo strategiją reikiamo skaitmeninio turinio paieškai, paaiškina, kaip jį pasiekti bei kaip po jį naršyti, taiko įvairias paieškos strategijas. Atlieka skaitmeninio turinio šaltinių analizę ir patikimumo vertinimą. Atsižvelgdamas į poreikius ir sprenddamas aiškiai apibrėžtas ir nešablonines užduotis, struktūruotoje aplinkoje tvarko skaitmeninį turinį, kurį galima lengvai saugoti ir gauti.	Sprendžia sudėtingas, aiškiai apibrėžtas užduotis, susijusias su skaitmeninio turinio paieška ir filtravimu. Kritiškai vertina skaitmeninį turinį ir jo šaltinių patikimumą. Pritaiko skaitmeninio turinio valdymą patogiai ir tinkamiausiai paieškai ir saugojimui, pasirenka struktūruotą aplinką skaitmeniniam turiniui tvarkyti.
	1.3. Skaitmeninio turinio pertvarkymas, integravimas ir apdorojimo automatizavimas.	Mokytojo padedamas įterpia naujus elementus ar kitaip pertvarko savo sukurtą paprastą skaitmeninį turinį, vykdo kelių komandų seką.	Mokytojo padedamas pasirenka būdus, kaip keisti, tobulinti ir integruoti paprastus naujo skaitmeninio turinio	Savarankiškai ar mokytojo padedamas pasirenka būdus, kaip keisti, tobulinti ir integruoti paprastus naujo skaitmeninio	Savarankiškai pasirenka būdus, kaip keisti, tobulinti ir integruoti paprastus naujo skaitmeninio	Savarankiškai pasirenka būdus, kaip keisti, tobulinti ir integruoti paprastus naujo skaitmeninio	Savarankiškai sprenddamas sudėtingesnes, tačiau aiškiai apibrėžtas užduotis, aptaria būdus, kaip	Atsižvelgdamas į nurodymus ir poreikius, taip pat esant sudėtingoms situacijoms, įvertina galimus būdus, kaip

			elementus, išvardina nuoseklius žingsnius (komandas), reikalingus paprastai užduočiai atlikti naudojantis skaitmeninėmis technologijomis.	turinio elementus, išvardina nuo konkrečios sąlygos priklausančias ar kartojamų veiksmų komandas, reikalingas paprastai užduočiai spręsti arba ją atlikti naudojantis skaitmeninėmis technologijomis.	išvardina nuo konkrečios sąlygos priklausančias ar kartojamų veiksmų komandas, reikalingas paprastai užduočiai spręsti arba ją atlikti naudojantis skaitmeninėmis technologijomis.	keisti, tobulinti ir integruoti naują skaitmeninį turinį, pateikia komandas, reikalingas tai užduočiai spręsti arba ją atlikti naudojantis skaitmeninėmis technologijomis.	keisti, tobulinti ir integruoti turimus ir naujus skaitmeninio turinio elementus siekiant sukurti naują ir originalų skaitmeninį turinį, skaido sudėtingas užduotis, skirtas kompiuterinėms sistemoms valdyti, į kelias paprastesnes ir sprendžia jas naudodamasis skaitmeninėmis technologijomis.	integravimu. Sudėtingoms realioms užduotims spręsti ir veiksmams automatizuoti pasirenka reikiamas programines priemones ir kompiuterines sistemas, atsirenka ir naudoja reikiamus šaltinius.
	1.4. Skaitmeninio turinio autorių teisės ir licencijos.	Mokytojo padedamas suvokia, kad naudojantis ir dalijantis skaitmeniniu turiniu reikia atsižvelgti į tam tikras taisykles.	Mokytojo padedamas nustato paprastas autorių teisių ir licencijų taisykles, taikomas duomenims, skaitmeniniam turiniui. Atpažįsta pats ar mokytojo padedamas paprastas skaitmenines technologijas, skirtas dalijimuisi skaitmenine informacija ir turiniu.	Savarankiškai ar mokytojo padedamas nustato paprastas autorių teisių ir licencijų taisykles, taikomas skaitmeniniam turiniui. Atpažįsta pats ar mokytojo padedamas tinkamas skaitmenines technologijas, skirtas dalijimuisi skaitmenine informacija ir turiniu.	Savarankiškai spręsdamas paprastas užduotis nurodo aiškiai apibrėžtas ir įprastas autorių teisių ir licencijų taisykles, taikomas skaitmeniniam turiniui.	Savarankiškai spręsdamas paprastas užduotis nurodo aiškiai apibrėžtas ir įprastas autorių teisių ir licencijų taisykles, taikomas skaitmeniniam turiniui. Valdo skaitmenines technologijas, tinkamas dalytis duomenimis, informacija ir skaitmeniniu turiniu.	Atsižvelgdamas į nurodymus ir savo poreikius, taip pat esant sudėtingoms situacijoms pasirenka tinkamiausias taisykles, kurios taikomos autorių teisėms, duomenų licencijoms, skaitmeniniam turiniui.	Sprendžia apibrėžtas kompleksines užduotis, susijusias su autorių teisių ir licencijų taikymu skaitmeniniam turiniui ir jo dalijimuisi.
2.Skaitmeninis komunikavimas	2.1. Bendravimas ir bendradarbiavimas naudojantis skaitmeninėmis technologijomis.	Su pagalba konkrečiam kontekstui pasirenka paprastas skaitmenines technologijas bendravimui ir bendradarbiavimui.	Savarankiškai, prireikus su pagalba, duotam kontekstui pasirenka paprastas skaitmenines technologijas bendravimui ir bendradarbiavimui.	Savarankiškai spręsdamas paprastas problemas, atlieka aiškiai apibrėžtas ir įprastas veiklas su bendravimui ir bendradarbiavimui skirtomis skaitmeninėmis technologijomis, pasirenka konkrečiai apibrėžtą, tinkamą skaitmeninę technologiją pateiktam kontekstui.	Savarankiškai prireikus spręsti aiškiai apibrėžtas ir nekasdienes problemas, pagal duotą kontekstą pasirenka įvairias skaitmenines technologijas bendravimui ir bendradarbiavimui.	Atsižvelgdamas į savo ir kitų poreikius, taip pat esant sudėtingoms situacijoms, keičia skaitmeninių technologijų naudojimą bendradarbiavimo ir bendradarbiavimo veiklose, pasirenka tinkamiausias skaitmenines technologijas skirtas konkrečiam kontekstui bendrai kurti skaitmeninį turinį.	Sprendžia kompleksines užduotis, turinčias ribotą sprendimų kiekį, susijusias su skaitmeninio turinio kūriniu bendraujančiam ir bendradarbiaujančiam naudoja skaitmenines technologijas, savo žinias, gebėjimus padedant kitiems bendrauti ir bendradarbiauti skaitmeninėje erdvėje.	Sprendžia sudėtingas problemas su daugeliu sąveikaujančių veiksmų, susijusių su skaitmeninio turinio kūriniu bendraujančiam ir bendradarbiaujančiam, siūlo naujų idėjų ir tobulesnių bendravimo ir bendradarbiavimo procesų naudojant skaitmenines technologijas.
	2.2. Atsakinga socialinė ir pilietinė veikla skaitmeninėje	Žino kas yra pilietis ir kad jo dalyvavimą bendroje veikloje palengvina	Savarankiškai, prireikus su pagalba naudoja paprastas	Savarankiškai spręsdamas paprastas problemas, pasirenka	Savarankiškai, prireikus spręsti aiškiai apibrėžtas ir	Atsižvelgdamas į savo ir kitų poreikius, taip pat	Naudoja skaitmenines technologijas	Naudoja skaitmenines technologijas sprendžiant sudėtingas

	erdvėje.	skaitmeninės technologijos. Su pagalba atpažįsta paprastas, palengvinančias bendravimą skaitmenines technologijas,	skaitmenines technologijas, padedančias dalyvauti bendroje veikloje.	gerai apibrėžtas ir įprastas skaitmenines technologijas, padedančias dalyvauti bendroje veikloje mokykloje ir už jos ribų.	nekasdienes problemas pasirenka skaitmenines technologijas, dalyvauti bendroje veikloje, bendrai gerovei kelti, įsitraukti į pilietines akcijas, mokykloje ir už jos ribų, diskutuoti apie tinkamas šiai veiklai skaitmenines technologijas.	esant sudėtingoms situacijoms, naudojasi tinkamiausiomis skaitmeninėmis technologijomis dalyvauti bendroje veikloje, bendrai gerovei kelti, įsitraukti į pilietines akcijas, mokykloje ir už jos ribų.	sprendžiant kompleksines, riboto apibrėžtumo užduotis, susijusias su pilietiškumu, naudoja savo žinias, gebėjimus padedant kitiems dalyvauti socialinėje ir pilietinėje veikloje naudojant skaitmenines technologijas.	socialinės ir pilietinės veiklos, kuriai būdinga daug sąveikaujančių veiksmų, problemas, siūlo naujų idėjų ir tobulėsių skaitmeninių technologijų naudojimo procesų.
	2.3. Tinklo etiketas (Netiquette).	Mokytojo padedamas naudoja paprasčiausias skaitmenines technologijas bendravimui laikydamasis paprasčiausių elgesio normų (mandagumas, pagarba, empatija ir kt.)	Savarankiškai, prireikus su pagalba naudoja paprastas skaitmenines technologijas, laikantis pagrindinių elgesio normų (mandagumas, pagarba, empatija ir kt.)	Savarankiškai naudoja paprastas skaitmenines technologijas, laikantis įprastų elgesio normų.	Savarankiškai, prireikus spręsti aiškiai apibrėžtas ir nekasdienes problemas, pasirenka skaitmenines technologijas, laikantis įprastų elgesio normų.	Atsižvelgdamas į savo ir kitų poreikius, taip pat esant sudėtingoms situacijoms, naudoja tinkamiausiomis skaitmeninėmis technologijomis, laikantis elgesio normų.	Sprendžia sudėtingas, riboto apibrėžtumo problemas, susijusias su skaitmeninėmis technologijomis ir visuotinai pripažintu tinklu etiketu (RFC 1855), atsižvelgiant į skirtingas auditorijas ir kultūrinę bei kartų įvairovę, naudoja savo žinias, padedant kitiems naudotis tinklo etiketu.	Sprendžia sudėtingas problemas su daugeliu sąveikaujančių veiksmų, susijusių su tinklo etiketu (RFC 1855), atsižvelgiant į skirtingas auditorijas ir kultūrinę bei kartų įvairovę, siūlo naujų tinklo etiketą tobulinančių idėjų.
	2.4. Skaitmeninio identiteto valdymas.	Su pagalba nustato, kokia informacija apie žmogų yra teigiama, o kokia ne. Žino kad kompiuteryje yra daug įvairios informacijos apie žmonės „blogos ir geros“ ir kaip ji ten patenka ir, kad dirbant kompiuteriu nereikėtų jį rašyti jokių nebūtinų duomenų nei apie save nei kitus žmones.	Žino kas yra žmogaus tapatybė, kuo ji skiriasi nuo skaitmeninės žmogaus tapatybės ir kas yra žmogaus reputacija. Mokytojo padedamas apibūdina paprastus būdus, kaip apsaugoti savo reputaciją internete.	Savarankiškai spręsdamas paprastas problemas apibrėžia įprastus bei kasdienius būdus, kaip apsaugoti savo ir kitų reputaciją internete, apibūdina gerai apibrėžtus duomenis, kuriuos kartais be reikalo pateikia žmonės internete.	Savarankiškai, prireikus sprendžia aiškiai apibrėžtas ir nekasdienes problemas, nustato konkrečias, skaitmenines tapatybes atskleidimo problemas, aptaria konkrečius būdus, kaip apsaugoti savo ir kitų reputaciją internete, valdo duomenis, kuriuos pateikia per skaitmenines priemones.	Atsižvelgdamas į savo ir kitų poreikius, taip pat esant sudėtingoms situacijoms, patikrina savo ar kitų skaitmenines tapatybes, paaiškinti tinkamesnius būdus, kaip apsaugoti savo ar kitų reputaciją, keisti duomenis, pateiktus internete.	Sprendžia kompleksines užduotis, turinčias ribotą apibrėžimą, susijusias su skaitmeninio tapatumo valdymu ir žmonių internetinės reputacijos apsauga, panaudoja savo žinias padedant kitiems valdyti skaitmeninę tapatybę bei gerinant skaitmeninę reputaciją.	Sprendžia sudėtingas problemas, kurioms būdinga daug sąveikaujančių veiksmų, susijusių su skaitmeninės tapatybės valdymu ir žmonių internetinės reputacijos apsauga, pasiūlo naujų idėjų dėl skaitmeninio identiteto (tapatybės) procesų tobulėsių valdymo.

3.Skaitmeninė sauga	3.1. Saugus naudojimas skaitmeninėmis technologijomis.	Naudoja mokytojo rekomenduojamus paprastus būdus apsisaugoti nuo galimų sveikatos pavojų skaitmeninėje aplinkoje.	Mokytojo padedamas atskiria paprastus būdus, kaip išvengti pavojų ir grėsmių sveikatai, fizinei ir psichologinei gerovei, naudojant skaitmenines technologijas.	Naudoja pasirinktus ir mokytojo rekomenduojamus paprastus būdus, kaip išvengti pavojų ir grėsmių sveikatai, fizinei ir psichologinei gerovei, naudojant skaitmenines technologijas.	Savarankiškai, prirėikus su mokytojo pagalba, pasirenka paprastus būdus, kaip išvengti pavojų ir grėsmių sveikatai, fizinei ir psichologinei gerovei, naudojant skaitmenines technologijas.	Savarankiškai sprendžiamas paprastas apsisaugojimo nuo galimų pavojų sveikatai skaitmeninėje aplinkoje problemas, paaškina, kaip išvengti sveikatai kylančių pavojų ir grėsmių fizinei ir psichinei gerovei, naudojant skaitmenines technologijas.	Savarankiškai sprendžiant aiškiai apibrėžtas ir nekasdienes apsisaugojimo nuo galimų pavojų sveikatai skaitmeninėje aplinkoje problemas, paaškina, kaip išvengti grėsmių fizinei ir psichinei sveikatai, pasirenka būdus, kaip apsugoti save ir kitus nuo pavojų skaitmeninėje aplinkoje.	Naudojant skaitmenines technologijas, savarankiškai sprendžia kompleksines, ribotos reikšmės užduotis, susijusias su pavojų sveikatai ir grėsmių gerovei išvengimu, demonstruoja įvairius būdus, kaip išvengti pavojaus sveikatai ir grėsmių fizinei ir psichinei gerovei.
	3.2. Asmens duomenų apsauga ir privatumas skaitmeninėje erdvėje.	Žino kokie žmonių duomenys yra asmeniniai ir kodėl jų negalima atskleisti kitiems, žino, kad bendraujant telefonu ar interneto priemonėmis, asmens duomenų atskleidimas gali turėti blogų pasekmių.	Su mokytojo pagalba pasirenka paprastus būdus, kaip apsugoti savo ir kitų asmeninius duomenis ir privatumą skaitmeninėje aplinkoje, tokiu būdu apsugant save ir kitus nuo galimos žalos.	Naudoja pasirinktus ir mokytojo rekomenduojamus paprastus būdus, kaip apsugoti savo ir kitų asmeninius duomenis ir privatumą skaitmeninėje aplinkoje, tokiu būdu apsugant save ir kitus nuo galimos žalos.	Savarankiškai, prirėikus su mokytojo pagalba, pasirenka paprastus būdus, kaip apsugoti savo ir kitų asmens duomenis ir privatumą skaitmeninėje aplinkoje, atpažįsta paprastus privatumo politikos teiginius apie tai, kaip asmens duomenys naudojami skaitmeninėje aplinkoje	Savarankiškai sprendžiamas savo ir kitų asmens duomenų ir privatumo apsugos skaitmeninėje aplinkoje problemas, paaškina pasirinktus apsugos būdus ir priemones, aiškiai apibrėžtus įprastus ir kasdienes būdus, kaip naudoti ir dalytis asmenį identifikuojančią informaciją, kartu apsugant save ir kitus nuo žalos, nurodo aiškiai apibrėžtus, įprastus privatumo politikos teiginius apie tai, kaip asmens duomenys naudojami teikiant skaitmenines paslaugas.	Savarankiškai, prirėikus spęsti aiškiai apibrėžtas ir nekasdienes problemas, paaškina būdus, kaip apsugoti savo ir kitų asmens duomenis ir privatumą skaitmeninėje aplinkoje, kaip naudoti ir dalytis asmenį identifikuojančią informaciją, kartu apsugant save ir kitus nuo žalos, taiko privatumo politikos teiginius apie tai, kaip asmens duomenys naudojami teikiant skaitmenines paslaugas.	Sprendžia kompleksines, riboto apibrėžimo užduotis, susijusias su asmens duomenų ir privatumo apsauga skaitmeninėje aplinkoje, naudojantis ir dalijantis asmenį identifikuojančią informaciją, apsugant save ir kitus nuo pavojų. Naudojasi savo asmens duomenų privatumo politika, savo žiniomis ir gebėjimais, padeda kitiems saugoti asmens duomenis ir privatumą skaitmeninėje aplinkoje.
	3.3. Tinkamas skaitmeninių technologijų naudojimas siekiant saugoti aplinką.	Žino, kad specialūs kompiuteriai stebi aplinką, užterštumo lygį, klimato kaitą, prognozuoją orus ir stebi kitus įvairius gamtos procesus, padeda priimti žmonėms teisingus sprendimus saugant gamtą	Su mokytojo pagalba atpažįsta paprastą skaitmeninių technologijų ir jų naudojimo poveikį aplinkai.	Savarankiškai sprendžiamas paprastas aplinkosaugos problema, nurodo aiškiai suprantamą ir įprastą skaitmeninių technologijų ir jų naudojimo poveikį	Savarankiškai sprendžia aiškiai apibrėžtas ir nekasdienes aplinkosaugos problemas, saugo aplinką nuo galimo skaitmeninių	Savarankiškai sprendžia aiškiai apibrėžtas ir nekasdienes aplinkosaugos problemas, padeda kitiems spęsti tokias problemas,	Atsižvelgdamas į savo ir kitų poreikius, taip pat esant sudėtingoms situacijoms, pasirenka tinkamiausius sprendimus, kaip apsugoti aplinką nuo skaitmeninių	Sprendžia kompleksines, ribotos reikšmės užduotis, susijusias su aplinkosauga, pasirenka tinkamiausius sprendimus, kaip

		ir aplinką.		aplinkai.	technologijų ir jų netinkamo naudojimo neigiamo poveikio aplinkai.	demonstruoja įvairius būdus kaip apsaugoti aplinką nuo skaitmeninių technologijų ir jų galimo netinkamo naudojimo neigiamo poveikio aplinkai.	technologijų ir jų galimo netinkamo naudojimo neigiamo poveikio aplinkai.	apsaugoti aplinką nuo skaitmeninių technologijų ir jų galimo netinkamo naudojimo neigiamo poveikio aplinkai, siejant su Europos žaliąjo kurso, neutralaus poveikio klimatui tikslais, pereinant prie ekologiškos žiedinės ekonomikos, mažinant energetikos, transporto, statybos, žemės ūkio ir visų kitų pramonės šakų ir sektorių priklausomybę nuo iškastinio kuro, sumažinant skaitmeninių produktų poveikį klimatui ir aplinkai
	3.4. Skaitmeninių prietaisų sauga.	Žino pagrindinius išorinius skaitmeniniams prietaisams, pavyzdžiui, drėgmė, skysčiai, dulkės, netvarkingi laidai, netinkama aplinkos temperatūra, kritimo galimybė ir kt. Žino, kam pranešti apie pastebėtus pavojus.	Su mokytojo pagalba nustato paprastus būdus, kaip apsaugoti savo skaitmeninius įrenginius ir skaitmeninį turinį, atskirti paprastas rizikas ir grėsmes skaitmeninėje aplinkoje.	Savarankiškai, prireikus su mokytojo pagalba, nustato paprastus būdus, kaip apsaugoti skaitmeninius prietaisus ir skaitmeninį turinį, atskiria paprastas rizikas ir grėsmes skaitmeninėje aplinkoje, laikosi paprastų saugos taisyklių	Savarankiškai spręsdamas paprastas problemas, nurodo gerai apibrėžtus ir įprastus būdus, kaip apsaugoti skaitmeninius įrenginius ir skaitmeninį turinį, išvelgia aiškiai apibrėžtus, įprastus pavojus ir grėsmes skaitmeninėje aplinkoje, pasirenka aiškiai apibrėžtas ir įprastas saugos priemones.	Savarankiškai spręsdamas aiškiai apibrėžtas ir nekasdienes problemas, organizuoja skaitmeninių prietaisų ir skaitmeninio turinio apsaugą, išvelgia galimas skaitmeninių prietaisų rizikas ir grėsmes, pasirenka tinkamas prietaisų saugos priemones.	Atsižvelgdamas į savo ir kitų poreikius, taip pat esant sudėtingoms situacijoms, pasirenka tinkamiausią prietaisų ir skaitmeninio turinio apsaugą, išvelgia galimas skaitmeninių prietaisų rizikas ir grėsmes skaitmeninėje aplinkoje, pasirenka tinkamiausias saugos priemones.	Sprendžia kompleksines, riboto apibrėžimo užduotis, susijusias su įrenginių ir skaitmeninio turinio apsauga, rizikos ir pavojų valdymu, apsaugos priemonių taikymu. Naudoja priemones užtikrinančias informacijos patikimumą ir privatumą skaitmeninėje aplinkoje, padeda kitiems saugoti skaitmeninius įrenginius, pateikia naujų saugos idėjų.
4. Problemų sprendimas	4.1. Kūrybiškas skaitmeninių technologijų naudojimas problemoms spręsti.	Žino, kad kompiuteriu galima piešti, kurti muziką, filmus, rašyti, žaisti daugybę kūrybą ugdančių žaidimų, ir daryti daugybę kitų įdomių darbų. Mokytojo padedamas atpažįsta paprastas skaitmenines technologijas, kurias galima naudoti skaitmeniniam turiniui	Savarankiškai ar mokytojo padedamas pasirenka ir naudoja paprastas skaitmenines technologijas skaitmeniniam turiniui kurti.	Savarankiškai, spręsdamas paprastas problemas, pasirenka skaitmenines technologijas, kurios gali būti naudojamos aiškiai apibrėžtam skaitmeniniam turiniui kurti.	Savarankiškai, pagal savo poreikius, spręsdamas aiškiai apibrėžtas ir nekasdienes problemas, diferencijuoja skaitmenines technologijas skaitmeniniam turiniui kurti, naujoviškiems kūrybiškiems	Atsižvelgdamas į savo ir kitų poreikius, sudėtingose situacijose pasirenka tinkamiausias technologijas skaitmeniniam turiniui kurti ir naujoviškiems	Sprendžia sudėtingas, nepakankamai apibrėžtas problemas, susijusias su skaitmeninėmis technologijomis, taip pat padeda kitiems kūrybiškai naudotis skaitmeninėmis technologijomis.	Priima sprendimus, kurie, naudojantis skaitmeninėmis technologijomis, padeda spręsti sudėtingas, nuo daugelio sąveikaujančių veiksnių priklausančias, problemas, siūlo naujų idėjų kūrybiškam

		kurti.			procesams inicijuoti.	kūrybiškiems procesams diegti.		skaitmeninių technologijų naudojimui.
4.2. Techninių ir technologinių problemų sprendimas.	Mokytojo padedamas atpažįsta paprasčiausias technines problemas, kurios kyla naudojantis skaitmeniniais įrenginiais.	Mokytojo padedamas atpažįsta paprastas technines problemas, kurios kyla naudojantis skaitmeniniais įrenginiais ir skaitmenine aplinka, nustato paprastus jų sprendimo būdus.	Savarankiškai ar mokytojo padedamas atpažįsta paprastas technines problemas, kurios kyla naudojantis skaitmeniniais įrenginiais ir skaitmenine aplinka, nustato paprastus jų sprendimo būdus.	Savarankiškai įvardija aiškiai apibūdintas ir paprastas technines problemas, kurios kyla naudojantis skaitmeniniais įrenginiais ir skaitmenine aplinka, nustato paprastus jų sprendimo būdus.	Savarankiškai įvardija ir apibūdina sudėtingesnes technines problemas, kurios kyla naudojantis skaitmeniniais įrenginiais ir skaitmenine aplinka, nustato jų sprendimo būdus.	Susidūręs su sudėtingesniais atvejais įvardija technines problemas, kurios kyla naudojantis skaitmeniniais įrenginiais ir skaitmenine aplinka, sprendžia jas tinkamiausiais būdais.	Kuria sudėtingesnių techninių problemų, kurios kyla naudojantis skaitmeniniais įrenginiais ir skaitmenine aplinka, sprendimo strategijas, ir, atsižvelgdamas į galimybes, jas įgyvendina.	
4.3. Kritisks galimų problemos sprendimų įvertinimas ir skaitmeninių technologijų pasirinkimas.	Mokytojo padedamas pasirenka skaitmenines priemones paprastai užduočiai atlikti	Mokytojo padedamas apibrėžia savo poreikius, pasirenka paprastas skaitmenines priemones ir galimus technologinius sprendimus, pritaiko skaitmeninę aplinką asmeniniams poreikiams.	Savarankiškai ar mokytojo padedamas apibrėžia savo poreikius, pasirenka paprastas skaitmenines priemones ir galimus technologinius sprendimus, pritaiko skaitmeninę aplinką asmeniniams poreikiams.	Savarankiškai spręsdamas paprastas užduotis tiksliai apibrėžia savo poreikius, pasirenka priemones bei galimus technologinius sprendimus, pritaiko skaitmeninę aplinką asmeniniams poreikiams.	Savarankiškai spręsdamas paprastas ir nekasdienes užduotis tiksliai apibrėžia savo poreikius, pasirenka įprastas skaitmenines priemones bei galimus technologinius sprendimus, pritaiko skaitmeninę aplinką asmeniniams poreikiams.	Neįprastose situacijose įvertina poreikius; pasirenka tinkamiausias skaitmenines priemones ir galimus technologinius sprendimus; derina ir pritaiko skaitmeninę aplinką asmeniniams poreikiams.	Pasitelkdamas skaitmenines priemones ir galimus technologinius sprendimus sprendžia sudėtingas užduotis, susijusias su daugeliu tarpusavyje sąveikaujančių veiksmų, taip pat derina ir pritaiko skaitmeninę aplinką asmeniniams poreikiams.	
4.4. Skaitmeninės kompetencijos įsivertinimas ir spragu identifikavimas.	Mokytojo padedamas įvardija skaitmenines technologijas, kuriomis teko naudotis	Savarankiškai ar mokytojo padedamas atpažįsta, kur reikia tobulinti ar atnaujinti savo skaitmeninę kompetenciją, padedamas mokytojo ir savarankiškai identifikuoja šaltinius ir galimybes ir juos panaudoti įgytai skaitmeninei kompetencijai plėtoti.	Savarankiškai spręsdamas paprastas užduotis paaiškina, kur reikia tobulinti ar atnaujinti savo skaitmeninę kompetenciją, Savarankiškai ar mokytojo padedamas nustato, kur nuolat galėtų ieškoti aiškių galimybių tobulėti ir sekti skaitmeninių technologijų naujienas.	Savarankiškai pagal savo poreikius, spręsdamas aiškiai apibrėžtas ir nešablonines problemas diskutuoja, kur ir kaip galėtų patobulinti savo skaitmeninę kompetenciją, nurodo, kaip galėtų padėti kitiems plėtoti jų skaitmeninės kompetenciją, kur galėtų ieškoti galimybių savarankiškai tobulėti ir sekti skaitmeninių technologijų naujienas.	Atsižvelgdamas į savo ir kitų poreikius, sudėtingose situacijose, nusprendžia, kokie yra tinkamiausi būdai patobulinti ar atnaujinti savo skaitmeninę kompetenciją, vertina kitų skaitmeninės kompetencijos tobulėjimą, pasirenka tinkamiausias tobulinimosi galimybes ir nuolat sekti skaitmeninių technologijų naujoves.	Kuria sprendimus kompleksinėms užduotims, turinčioms kelis sprendimus, susijusius su skaitmeninės kompetencijos tobulinimu, ieško tobulinimosi galimybių ir nuolat seka naujienas, integruoja savo žinias bendruomenės veikloje, tuo prisidėdamas prie narių skaitmeninės kompetencijos tobulinimo, padeda kitiems nustatyti skaitmeninės kompetencijos spragas ir jas likviduoti.	Priima sprendimus sudėtingoms problemoms, kurioms būdinga daug sąveikaujančių veiksmų, susijusių su skaitmeninės kompetencijos tobulinimu, spręsti, ieško galimybių savarankiškai tobulėti ir nuolat sekti skaitmeninių technologijų evoliuciją, pasiūlo bendruomenei naujų idėjų, padeda kitiems nustatyti skaitmeninės kompetencijos spragas ir siūlo būdus bei priemones joms likviduoti	